

2024ko martxoaren 8rako Ermuko Udaleko Adierazpena

Emakumeen nazioarteko egun honetan, bidezkoa da gure gizarteak historian zehar eraldaketa feministak eragin dituzten emakumeen belaunaldiekiko zorra aitortzea, bai genero-agindu eta genero-estereotipoen aurkako erresistentzietan, bai mugimendu feministaren borroka kolektiboetan.

Sistema patriarkalak emakumeen ideiak ikusezin bihurtu ditu eta haien aktibismo politiko eta soziala ukatu ditu, beraien aldarrikapenak isilaraziz eta komunitateen aldeko lorpenen ebidentziak ezabatuz. Gainera, sistematikoki ezkutatu dira jatorri eta tradizio kultural desberdinetako emakumeen, emakume arrazializatuen, lesbianen, dibertsitate funtzionala duten emakumeen eta adineko emakumeen ekarpenak.

Zehazki, arreta jartzen dugu adineko emakumeen egungo belaunaldian, sistematikoki estereotipatua eta diskriminatua den belaunaldi horretan, sozialki garrantzirik gabekoa bihurtu duten horretan. Gainera, ikusezintasun hori ahulezia handiagoko egoerak ezkutatzen ari da, hala nola prekaritatea eta pobretzea, nahi ez den bakardadea, osasun-arazoak eta indarkeria matxista motak.

Emakumeen ahalduzko-prozesuak tradizio teoriko, politiko eta filosofiko feminista baten oinordekotzat hartzea eskatzen du. Horregatik, adineko emakumeek dituzten jakinduriak eta errealitatearen ikuspegi kritikoa balioestea lagungarria da memoria historikoa erreparatzeko. Adineko emakumeek zaintzaren ardura euren gain utzi dien gizarte baten ondorioak jasan dituzte. Gure ustez, beharrezkoa da esperientzia horretatik ikasi eta zaintza-sistema publikoa indartzea, emakume guztien parte-hartze sozial eta politikoa ahalbidetzeko.

Argi dago gure herrietan herritar guztien bizitzek ez dutela berdin balio, eta zaintzaren lan-karga gehiena emakumeengan erortzen dela. Honen ondorio dira feminismoek salatutako lanaldi bikoitzak eta hirukoitzak, emakumeei beren denbora beste jardura batzuetan erabiltzea eragotziz: lan ordainduan, militantzia politikoan edo sozialean, eta abar. Honela botere politikoa kudeatzen den eta kudeaketa publikoa gauzatzen den esparru guztietan egoteko aukera murrizten da. Horren ondorioz, oraindik ere denboraren banaketa desberdinak gertatzen dira, eta emakumeek zaintzan ematen duten denbora horretan, ardura horiez arduratzen ez diren gizonek boterea metatzen jarraitzen dute.

Bizitza publikoan parte hartzea eta independentzia ekonomikoa funtsezkoak dira emakumeen emantzipaziorako.

Adineko emakumeengandik irakaspen historiko bat ikasi beharko genuke, eta egoera honetaz jabetu; ezinbestekoa da egindako zaintzak balioestea eta emakumeei tradizionalki lotu izan zaien ideia birformulatzea.

Erreparazio horrek aukera ematen digu gure aurreko emakumeak ezagutzeko eta iragana, oraina eta etorkizuna lotuko dituen belaunaldien arteko transmisioa bermatzeko.

Martxoaren 8an, emakumeen nazioarteko eguna dela eta, erakunde ezberdinek eskura ditugun estrategia eta mekanismo guztiak sustatu behar ditugu, genealogia feminista ikusarazteko eta emakumeekin historian izandako ahanzturak erreparatzeko. Era berean, uste dugu, duinki zainduak izatea zaintza lanetan egindako lanaren erreparazio eta eskertza ariketa dela. Horregatik, garrantzitsua iruditzen zaigu publiko eta komunitarioaren arteko harremana azpimarratzea.

Udalok, herritarrengandik hurbilen dauden erakundeak garenez, aukera eta ardura dugu, toki-eremuan, emakumeen belaunaldien historia berreskuratzeke eta emakumeek eta borroka feministek udalerrien bizitzari eman dioten balioa aitortzeko, adineko emakumeen egungo belaunalditik hasita. Beraz, Ermuko Udalak konpromiso hauek hartzen ditu:

- Emakumeen **memoria historikoa aitortu eta berreskuratuko** duten proiektuak garatzen jarraitzea, genealogia sortzeko, hurbileko erreferenteetatik hasi eta tokiko bizitzan eragina izan duten talde feministetarako.
- Une historiko bakoitzean, tradizio eta ingurune kultural guztietan, sistemarekiko erresistentzia eta erantzuna artikulatu duten **mugimendu feministak aintzatesten** laguntzea.
- Ezagutzak eta esperientziak trukatzeko **belaunaldien arteko topaketa- eta elkarrizketa**-guneak babestea, ahalduntze feministarako eta adin eta baldintza desberdinetako emakumeen aliantzarako guneak izan daitezen.
- **Emakumeen ikusgarritasun soziala** sustatzea-ikuspegi interseksionalaz, bereziki, adineko emakumeena, bere aniztasun osoan, eta emakumeen zahartzaroari buruz, gizartean, nagusi den irudia eraldatuz, adinean eta estereotipoetan oinarrituta.
- Adineko emakumeek esparru publikoan dituzten esperientzietan eta **harreman- eta partaidetza-moduetan** arreta berezia jarriko duten proiektuak bultzatzea, haien aniztasun osoan.
- Errenta baxuenak dituzten **adineko emakumeei**, bereziki alargunei, **ahalduntze ekonomikoa** bermatuko dieten diru-sarreraren eta pentsioen eskaera babestea, eskumena duten erakundeen aurrean, eta konpentsazio-neurriak aztertu eta artikulatzea.

- Adineko emakumeentzat, bereziki alarguentzat, dauden **laguntza eta prestazio ekonomikoak** ezagutaraztea.
- Udal-eskumeneko **laguntza- eta zaintza-zerbitzu publikoak** indartzea beren herrietan, adineko emakumeei autonomia eta aktibismoa mantentzea ahalbidetzeko.
- Adineko emakumeen aurkako **indarkeria matxistaren eragina** eta hura gauzatzeko **moduak ikertzea** eta horietan sakontzea, emakume horien errealitatera eta beharretara egokitutako erantzunak artikulatzeko.
- BERDINSAREA sarearen bidez, EUDEL-en eta Emakunderen laguntzarekin, udalerrriak emakumeen tokiko **memoria berreskuratzeko** abian jartzen ari diren **ekimenak ezagutaraztea eta ikusaraztea**.
- **Berdintasun-planen eta barne-planen bidez**, gobernantza-ereduan oinarrituta lan egingo dugu, eta **emakumeen ahalduntzea sustatzeko mekanismoak** ezartzen jarraituko dugu.
- **Mugimendu feministak** gure herrian **sustatuko duen dinamika eta martxoaren 8ko deialdia sustatzea**, herritarrei antolatutako ekitaldietan parte har dezaten dei eginez.
- **Mugimendu feministak** gizarte justu eta berdinzaleagoa lortzeko egin duen eta egiten duen **ekarpenaren eta lanaren aitortza**.